Студент үчүн окуу программа
Элдик ырдоо кафедрасы

Окуу тартибинин аталышы	Атайын аспап (Обязательный инструмент)
Окуу жылы. семестр	2025-2026-окуу жылы, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 сем
Курста эмгекти талап кылышы	**25 кредит**, бардыгы - 750 саат.
Сабактын тузулушу	жекече сабактар – жумасына 350 саат (семестрде 70 саат), жекече сабактар – жумасына 400 с. (семестрде 40 саат),
Окутуучу жонундо маалымат	Маамытов Даниел - окутуучу. Телефон:0502207027
Курс жонундо маалымат бардык	**Максаттары**: билимдин бардык комплексине, профессионалдык жөндөмдүүлүкко, өзүнүн профессионалдык жана маданий деңгээлин өркүндөтүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болгон, адистиги боюнча өз алдынча аткаруучулук жана педагогикалык ишмердүүлүктү жүргүзө алган жогорку квалификациялуу музыкантты даярдоо. **Милдеттери**: Ар кандай доордогу – байыркы мезгилдерден берки, бүгүнкү заманбап мезгилине чейинки музыканын стилдик салттуу аткаруучулугуна ээ болгон музыкантты тарбиялоо. Аспапта ойноо менен, анын техникалык ыкмаларын өздөштүрө, заманбап усулдук жетишкендиктерди колдоно билүүсү; аткаруучулук чыгармачылыктын бардык жактарын - жеке элементтерден баштап, аткаруучулук концепцияны түзүү жөндөмдүүлүгүнө чейин, профессионалдык сабаттуулукка жана эрудицияга ээ болуусу; аткаруучулук жана педагогикалык ишмердүүлүккө керектүү психикалык сапаттарын иштеп чыгуу. Жекече концерттик кеңири репертуарын топтоо. «Атайын аспап» окуу тартиби, Кесиптик 06 - Элдик ырдоо, "Ырчылык аткаруучулук" 570009 - адистигинин негизги кесиптик программанын кесиптик түрмөгүнүн окуу тартибинин негизги базасы катары эсептелет. Окуу тартибинин колому 25 кредиттер (750 саат), окуу курсу 1-10-семестрлердин ичинде окутуу жүргүзүлөт. Музыкалык жождордо, консерваторияда окуу процессин жакшыртуу болочок музыкантты жогорку квалификацияда калыптандыруунун башкы шарттарынын эң маанилүүсү болуп эсептелет. Музыканттын келечекке калыптануусунун маанилүү ролу - ырчы-аткаруучунун адистик классы болуп саналат. Жогорку музыкалык окуу жайларында жогорку квалификациялуу ырчы-окутуучулар жана аткаруучулар даярдалат. Окуу процессинде студент комузда (атайын аспап) ойноонун ар жактуу концерттик-сахналык жөндөмдүүлүктөрүнө, нотаны шар окуусу, жекече аткаруучулукка, музыкалык чыгармаларды оз алдынча даярдоонун ыкмаларына, ар кандай жанрлардагы комуз күүлөрүн сабаттуу түрдө иштеп чыгууга жетишүүсү керек.
Пререкви-зиттер	Адисттик боюнча орто профессионалдык билим берүү мекемеси
Пострекви-зитттер	Адисттик боюнча мамлекеттик жыйынтык аттестациясы
Окуу тартибинин кыскача мазмуну	**Окуу тартибин өздөштүрүүнүп жыйынтыгында студент төмөнкүлөрдү билүүсү зарыл:** - музыкалык чыгарманын үстүндөо принциптери жана этаптары; - аспаптын конструктивдүү жана добуш чыгаруу озгочолугу; - нотациянын ар кандай түрлору, аткаруучулук коркор каражаттар; - ар кайсы мезгилдердеги чыгармалардын жанрдык стилдерин камтыган концерттик аткаруучулук репертуар; - ноталык тексти сабаттуу жана эркин түрдө шар окуу максатындагы музыкалык тилдин негизги элементтери; - байыртадан баштап, бүгүнкү заманбап аткаруучулук стилистиканын өзгөчөлүгү, аткаруучулук интерпретациянын негиздери: - композитордук стилдер, «композитор - аткаруучу - угуучу»

	коммуникацияларынын шарттары; - музыкалык чыгармалардын ар кайсы мезгилдердеги стилдеринин, жанрларынын түзүлүшүнүн негиздери; - музыкалык аткаруучулук концепцияларды түзүүнүн негизги этаптары; -ар кайсы менилдердеги концерттик, жекече репертуарлардын стилдерин, жанрларын, жекече аткаруучулуктун билуу. **Томондөгүдөй жендомдуулукторго ээ болуусу керек:** - музыкалык чыгарманын үстүндо оз алдынды иштоо; - озүнүн комузчулук аткаруучулук жакшы техникалык формада кармоо, - музыкалык чыгармалардын корком жана техникалык озгочолукторун талдоо; - чыгарманы аткаруу процессинде композициялык жана стилистикалык олгочолукторун ачып берүү; -аспаптын тембрдык, динамикалык ж.б. коптогон мүмкүнчүлүктөрүн колдоно билуу: - музыкалык чыгармалардын коркомдук жана техникалык озгочолукторун талдай билүү; - чыгармаларды аткарууда коркомдук жана техникалык кыйынчылыктарын оз алдынча жене билүү. - аспапта ойноого учун коюлган ар кандай турдогу ноталык текстин ар кайсы типтеги нотацияларын жана окуучаларын талдоо жондомдүүлүгү: - ар кандай татаалдыктардагы ноталык партияларды шар окуу. интонирлоону даана корсотуу чеберчилиги, добуш чыгаруунун, артикуляциялардын, фразировкалардын ар кандай ыкмаларын жондой нотациянын ар кандай түрлөрүн жондой билүү; композитордук стилдерде, жанрларда жана формаларда тарыхый аспекте ориентир жасоо: - композитордун стили менен шайкеш келген музыкалык образдарды жаратуунун жекече жолдорун табуу; - музыкалык чыгармалардын корком мазмунун ачып берүү; музыкалык чыгарманын аткаруучулук планын түю билүү: билүү: композитордук стилдин озгочолугуно карап, коркор образдарды жаратуу жондомдүүлүгү: - музыкалык чыгармада аткаруучулук корком каражаттарын колдоно билүү менен, озүнүн интерпретациялоо жондомдүүлүгүнө ээ болуу; - концерттик, жекече аткаруучулук репертуарынын устундо от алдынча иштей билүү.
Баалоо боюнча маалымат	Студенттердин аткаруучулукка даярдык денгээлин баалоо критерийн беш баллдуу шкалада негизделип томонкудой кесиптик талаптар коюлат: - чыгарманы оздоштүрүүнүн сапаты (музыкалык тексти темптик жана агогикалык корсотмолорун тактык менен ойноп берүү жана жатка билүү); - техникалык жабдылышы; - интерпретациянын ачык-айкындыгы (динамиканын түрдү образдуулугу, фразировканын ийкемдүүлүгү); - чыгарманын стили менен аткаруучулук стилдин шайкеш келиши.. **Баалоонун критерийи:** **5 балл** - студент томонкудой корсотмолор боюнча эң жакшы натыйжаларды корсотүүсү: - музыкалык аспаптык аткаруучулук даярдыгын жогорку деңгээлде демонстрациялоосу; - музыкалык образды жеткиликтүү берүүдөгү индивидуалдуулуктун жогорку деңгээлин корсотүүсү; - угуучуларга эмоционалдык таасир бере алуусу; - штрихтердик комбинациялардын кенири спектине ээ болуусу; программаны катасыз жана токтоосуз аткаруусу; - автордун корсотмөлөрүн ишеничтүү коздоосу. **4 балл - студент:** - музыкалык аспаптык аткаруучулук даярдыгын жетишээрлик деңгээлде демонстрациялоосу; формалардын түзүлүшүн жана жанрдык негизин түшүнө билүүсү; технологиялык маселелерди жетишээрлик жогорку деңгээлде чечүүсү; - аткарылуучу чыгармага берилүүсү;

	угуучулардын эмоционалдык пикирине ээ болуусу; чыгарманы токтоосуз аткарып берүүсү; автордун корсотмолор оздоого басым жасоосу. **3 балл – студент:** - музыкалык аспаптык аткаруучулук даярдыгын жетишсиз деңгээлде демонстрациялоосу; - форма түзүлүшүнүн логикасын сезүүсүнүн жетишсиздиги; технологиялык каталарды жиберүүсү жана коркомдүк каражаттарга жетишээрлик маани бербоосу; - Стилдик жана жанрдык спецификаны сезе билбегендиги; - Аспапта программаны бир аз ката кетирүү менен аткаруусу. **2 балл – студент** критерийлердин бирине да туура келбейт.
Курстун саясаты	- сабактарга милдеттүү түрдө катышуу; - жекече сабактарда активдүүлүгүн корсотүү; студент өз алдынча иш-аракеттерин жана үй тапшырмаларын аткаруу, сабактарга даярдануу. Жол берилбейт: - сабактан кетип калуу же кечигип келүү, сабак учурунда сотолук телефон менен алектенүү, тапшырмаларды жана талаптарды оз убагында тапшырбоосуна ж. б.
Студенттин укугу	Окутуучунун иш-аракеттерине, баалоосуна макул болбогон учурда, студент аппеляциялык комиссияга аппеляция бере алат. Деканга, кафедра башчысына кайрылат.
Окутуучу-нун полномочиясы	Эгер зарыл болсо, окутуучу томондогу иштерди озгорто алат: студент менен суйлошулгон план-графигин жана башка күнгө которууга; курстун болүмдөрүндөгү кээ бир тематикасын, аткаруу репертуарын ж. б. озгортууго.

Репертуардык тизмек

№ П/П	Репертуардык тизмек	Сааттар-дын саны	Адабияттар		Эскер түү (Текше рүүнүн форма сы)
	1-4 аттестациялар үчүн				
1	Комуз конугуулорунун жана обон куулор: Түрдүү мүнөздөгү жана жанрлардагы обой күүлөр: Элдик жана авторлордун түрдүү муноздогу жана жанрлардагы татаалдыгы анча эмес комуз күүлөрү: Терип, шилтеп жана эшип чергуу ыкмаларындагы күүлөр:	32	Алагушов Б., Медетов Т. Элдик жана авторлордун "Карамолдонун күүлөрү" Фрунзе: "Кыргызстан" 1978. 16.Бейшембиев Б. Комузда ойноо. -D.: 1973. 17.Виноградов В. 100 кыргызских песен и наигрышей. - М.: 1956. 18.Виноградов В. Музыкальное наследие Токтогула. М.: 1961. 19.Дуйшалиев К. Ш. Кыргыз эл ырлары, термелери жана дастанда-ры. Окуу куралы. Б.; Кербез басма үйү, 2009. 20.Затаевич А. 250 киргизских инструментальных пьес и напевов.-М.: 1934. 21.Затаевич А. В. Кыргызские инструментальные пьесы И напевы. Сост. и ред. В. Виноградов. М.; изд. Советский композитор, 1971.		экзамен
	5-7 аттестациялар үчүн				

2	турдуу муноздогу жана жанрлардагы куулору; Вибрато, арпеджио. глиссандо, флажолето ж. б. ойноо ыкмаларындагы куулор:		V-VIII аттестациялар үчүн 22. Иманалиев З., Уркунбаев Ж. Комуз черткенге үйрөнүү. - Ф.: 1988. 23.Исабаев И. Комуздун тандалма күүлөрү. – Ф.: "Кыргызстан" 1987. 24.Касей М. Хрестоматия (комуз конугуулору, обон куулор, күүлөр жана усулдук колдонмолор). - Б.: Принт Экспресс, 2014. 25.Касей М. Кыргыз элдик аспаптык аткаруучулук онорунун тарыхы. Окуу куралы. - Б.: ЖИ «Т.Сарыбаев», 2015. IX-X аттестациялар учуп		экзамен
	9-10 аттестациялар үчүн				
3	Техникалык жактан тиешелуу татаалдыктардагы, концерттик муноздогу куулор.		26.Мааданбеков Э. Жакыпов К. Кыргыз обондору комуздун коштоосунда. - Б.: 2015. 27.Мураталиев Т. Комузда ойноо окуу куралы. Б.: 1997. 28.Туманов Ы. Күүлөр. Түзгон жана Нотага түшүргон Б. Феферман. – Ф.: Адабият, 1990. 29.Эргешова К. “Жаны ыргак". Күүлөр		экзамен
	Бардыгы	**750**			МА

Студенттин оз алдынча иштеринин графиги

№ П/П	Сабактардын темалары	СОАИ боюнчам тапшырма лар	Тапшырманын максаты жана мазмуну	Сунушталган адабияттар (бет)	Текшерүүн үн формасы	Тапшыр уу мооноту
1	Обон күүлөрдүн устундо иштоо	Комузда Чыгарма шилтеп. терип, эшип чергүү рын ыкмаларын оздоштуруу	Чыгармадагы добуш аралыктарын угуу, регистрин аныктоо		Экзамен	1,2-семестр
2	Элдик күүлөрдүн, авторлордун күүлөрүнүн үстүндө иштөө	Метрономдун жардамы менен ойноо, саноону өздошту, штрихтерди тура оздоштүрүү	Коломдумдуу чыгарма лардын мазмунун талдоону өздөштүрө билүү		Экзамен	3-4-семестр
3	Элдик жана авторлордун түрдүү	Вибрато. арпеджио. глиссандо			Экзамен	5,6,7,8-семестр

	мүнөздөгү жана жанрлардағы татаалдыгы анча эмес комуз күүлөрүнү үстүндө иштоо	флажолет о ж.б. ойноо ыкмаларын сапаттуу оздоштурүүгө жетишүү				
4	Концерттик Чыгармаларды н үстүндо иштоо	Кайрыкто ОНУН үстүндө	Динамика лык Белгилердин үстүндө иштөө		Экзамен	9, 10 - семестр